

Fader var et karakterløst Mæhæ og Moderen en haardhjertet Rappenskralde. Det foran givne Billede af Moderens Liv, medens hun under megen Selvfornægtelse i smaa Kaar hæderlig opdrog sin store Børneflokk, giver forhaabentligt et andet og bedre Indtryk af denne yderst agtværdige Moder. Der kan derfor her være Anledning til at henlede Opmærksomheden paa, at Jens Jacob Paludans Beskrivelse af Livet og Forholdene i Asminderød Præstegaard 1795 til 1799 bør modtages med stort Forbehold.

P. V. Jacobsens Ansættelse i det danske Kancelli.

Af Arkivar **G. N. Kringelbach.**

Hr. Bibliotheksassistent Jul. Clausen har i en Note til P. V. Jacobsens bidende Karakteristik af Personalet i det Kontor, i hvilket han var ansat d. 28 Oktbr. 1828 (s. persh. Tidskr. IV Række 2, pag. 72) ikke alene betegnet det som *sandsynligt*, at J. dengang gjorde Tjeneste i Kancelliets 1. Departement, og altsaa deltog i Behandlingen af Kirke- og Almueskolevæsenets Anliggender, men har endog *navngivet* tre af de Mænd, til hvem J. altsaa ved sin alt andet en flatterende Skildring skulde have sigtet.

Denne Hr. C.s Antagelse, der ligesom dens Begrundelse er ganske uholdbar, bør formentlig — ialtfald af Hensyn til de navngivne Mænd — ikke staae uimodsagt. Jeg skal derfor i det følgende gjøre Rede for de virkelige Forhold, efterat jeg først har paaviist de Feil, der findes i Hr. C.s Præmisser og have umuliggjort et rigtigt Resultat, men helt kunde have været undgaaede, saafremt Hr. C. havde benyttet sin Kilde: Statskalenderen paa den rette Maade og havde taget større Hensyn til selve P. V. Jacobsens Text, end Tilfældet har været.

Naar saaledes Hr. C. i sin Note siger: „Da han (sc. Jacobsen) imidlertid nævner to „Cancellister“ som fast ansatte, har det sandsynligviis været i 1. Departement, hvor Justitsraad G. H. Richter var Chef, C. Bang og L. C. Fasting 1. og 2. Cancellisekretær. De andre Departementer havde kun én Cancellisekre-

tær“, saa sammenblander han i disse Linier først *Embedsstillingen* Kancellist paa en ganske vildledende Maade med *Rangtitlen* Kancellisekretær, uagtet Statskalenderen tydeligt nok sonderer imellem disse Benævnelser. Men hertil kommer saa desuden, at Hr. C.s Opgivelse af „Kancellisekretærernes“ Antal i Departementernes Expeditionskontorer er endog paafaldende urigtig. Ifølge Statskalenderen for 1828 havde nemlig én af 1. Depts. to Kancellister, to af 2. Depts. tre, ingen af 3. Depts. fire og to af 4. Depts. tre Kancellister den nævnte Titel, som derimod efter Statskalenderen for 1829 var tildelt én af 1. Depts. tre, to af 2. Depts. fire, to af 3. Depts. fire og én af 4. Depts. to Kancellister. Og yderligere skal der i denne Sammenhæng gives den vel for Hr. C.s Bevisførelse ligegyldige men dog ganske betegnende Oplysning, at Hr. C. ophører Justitsraad Richter, der kun var Departementssekretær og Chef for 1. Departements Expeditionskontor, til Chef for selve Departementet, uagtet denne Stilling beklædtes af den Deputerede Konferensraad C. L. Lassen.

Dernæst lader Hr. C., som om den dog ogsaa i Statskalenderne opførte C. Foss, hvis Embedsstilling som 1. Depts. 2. Departementssekretær fulgte umiddelbart efter Richters, slet ikke eksisterede, og han bliver ikke betænkelig ved, at Jacobsen efterat have omtalt Kontorchefen udtrykkelig siger: „den næste i Kontoret, en gammel Kancellist“. Endelig ignorerer han ogsaa ganske, at J. betegner Chefen som „min Kancelliraad“. Netop denne Betegnelse er dog vel skikket til at lede hen til den rette Løsning af det opkastede Spørgsmaal. Jaavel af Statskalenderen for 1828 som af den for 1829 fremgaaer det nemlig, at alle Cheferne for danske Kancellis Expeditionskontorer i disse Aar tillige havde Justitsraadstitlen, alene med Undtagelse af Chefen for 4. Departements Expeditionskontor, der endnu ikke havde nogen højere Titel end Kancelliraad. Da nu J.s Karakteristik skriver sig fra 28. Oktbr. 1828, kan den altsaa kun være møntet paa den sidstnævnte Chef. Ligeledes vil man ved at sammenholde et noget større Antal Statskalendere indbyrdes let kunne overbevise sig om, at Textens „gamle Kancellist“ svarer til 4.

Kontors 1. Kancellist, og da den i Kalenderen for 1828 i dette Kontor opførte 2. Kancellist ifølge Kalenderen for 1829 var overgaaet til 2. Kontor, uden at 4. Kontor havde faaet tilsvarende Erstatning for denne Afgang, ligger den forøvrigt ogsaa med de faktiske Forhold stemmende — Slutning jo ikke saa fjernt, at dette var sket forinden 28. Oktbr. 1828, og at altsaa Jacobsens „vor anden Kancellist“ er den i Kalenderen for 1828 som tredie men i Kalenderen for 1829 som anden Kancellist opførte Mand.

De tre Embedsmænd, Jacobsen sigter til, ville da efter denne Udvikling blive: Kancelliraad, Departementssekretær og Kontorchef *H. E. Frisch*, samt Kancellisterne Kancellisekretær *A. P. Jessen* og *C. F. T. Mynter*. De vare alle tre paa det oftnævnte Tidspunkt ansatte i danske Kancellis 4. Expeditions-kontor, hvis Departementschef var den Deputerede, Konferensraad *P. J. Monrad*.

Hvad der saaledes efter det Anførte fremgaaer af Statskalenderne, svarer ganske til det Resultat, man kommer til ved en Undersøgelse af Forholdet i det danske Kancellis Arkiv. Af forskellige Dokumenter i dette fremgaaer det utvetydigt, at *P. V. Jacobsen*, der i Oktbr. 1820 blev antaget som Volontør i Kancelliet, strax fik Ansættelse i og, indtil sin Udnævnelse til surnumerair Assessor i Landsover- samt Hof- og Stadsretten i Kjøbenhavn i Aaret 1833, vedblev at være knyttet til 4. Departements Expeditionskontor, som havde Behandlingen af de Lehnene, Udskrivningsvæsenet og offentlige Stiftelser vedrørende Sager, derimod ikke, som *Hr. C.* i Noter alene nævner. „*kgi. Domæner*“, hvilke Anliggender sorterede under Rentekammeret. *Jacobsen* avancerede først 1829 fra Volontør til Kancellist, og denne Stilling beholdt han — fra 1831 med Titel af Kancellisekretær — indtil sin Afgang fra Kancelliet. Det er altsaa ogsaa ukorrekt, naar *Hr. C.* i de Ord, hvormed han har indledet Offentliggjørelsen af *J.s* Dagbøger, siger, at *J.* gennemgik Skalaen fra Kopist til Fuldmægtig i Kancelliet“. En saadan Embedsskala fandtes nemlig aldeles ikke i dettes egentlige *Expeditions*-kontorer, ialtfald ikke paa den her omhandlede Tid.